

education

Department of
Education
FREE STATE PROVINCE

GRAAD 7

SOSIALE WETENSKAPPE: GEOGRAFIE

JUNIE 2025

Nasienriglyn

PUNTE: 50

AFDELING – A

Vraag 1 (15 punte)

AFDELING – B

Vraag 2 (08 punte)

Vraag 3 (05 punte)

Vraag 4 (11 punte)

Vraag 5 (11 punte)

INSTRUKSIES EN INLIGTING

- Lees elke modelantwoord en pas jou eie diskresie toe terwyl jy merk.
- Merkgids dek:
 - AFDELING A:** Plaaslike kaarte; Straatkaarte; Sketskaart; Afstand en skaal [**15 punte**]
 - AFDELING B:** Vulkane, Aardbewings en Vloede [**35 punte**]
- Gebruik elke vraag se leidende notas.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.

AFDELING A: KAARTVAARDIGHEDE

VRAAG 1:PLAASLIKE KAARTE; STRAATKAARTE; SKETSKAART; AFSTAND & SKAAL

1.1 Antwoorde gebaseer op die straatkaart:

- 1.1.1 C4. ✓ (1)
- 1.1.2 Church St. ✓ (1)
- 1.1.3
- 1.1.3.1 My huis ✓ (1)
- 1.1.3.2 Kerk ✓ (1)
- 1.1.4 Aktiwiteite in 'n park: Stap/draf/fietsry/speel en oefening ✓ (1)
(Enige van hierdie of ander relevante gebruike van 'n park)
- 1.1.5 Hotel. ✓ (1)
- 1.1.6 Skaal is die verhouding tussen die grootte van iets in 'n voorstelling (soos 'n kaart, model of tekening) en die werklike grootte daarvan (in die werklike wêreld). ✓ (1)
(Hierdie of enige ander relevante definisie)
- 1.1.7 Gebruik die skaal om te meet en die direkte afstand tussen my huis (B3) en die biblioteek (C4) te bereken. (2)
 $5\text{cm} \times 50 = 250\text{m}$ ✓ ✓ (Aanvaar enige getal tussen 250-270m)
- 1.1.8 Gebruik die skaal om die indirekte afstand tussen My huis (B3) en die Kliniek (B1) te meet en te bereken, soos beskryf in nommer 1.1.3. (2)
 $8\text{cm} \times 50 = 400\text{m}$ ✓ ✓

1.2 Antwoorde gebaseer op 'n uittreksel en 'n wêreldkaart:

- 1.2.1 $26^\circ \text{ S}; 28^\circ \text{ O}$ ✓ (1)
(Aanvaar 26° tot 29° Suid & 25° tot 35° Oos – Ken volle punt toe wanneer ALLES korrek is)
- 1.2.2 Noordwes. ✓ (1)
- 1.2.3 **Wêreldkaart** ✓: Omdat dit 'n groot gebied dek met min besonderhede wat op die kaart getoon word. ✓ (2)
(Hierdie of enige ander korrekte rede. Ken 1 punt toe vir elke deel van die vraag.)

[15]

TOTAAL AFDELING A: 15

AFDELING B: VULKANOE, AARDBEWINGS EN VLOEDE

VRAAG 2: STRUKTUUR VAN DIE AARDE

- 2.1 Antwoorde gebaseer op die diagram van die lae van die aarde, en die woordkassie:
- 2.1.1 2 – Mantel✓ (2)
4 – Binnekern ✓
- 2.1.2 Die oppervlak van die aarde word bedek deur 'n harde rotslaag wat die kors genoem word✓ (2)
Die mantel is 'n dik laag warm, gesmelte rots. ✓
- 2.2 Antwoorde gebaseer op die kaart van plaattektoniek:
- 2.2.1 Divergent:✓ Plate beweeg weg van mekaar (uitemkaar)✓(nuwe oseaniese kors vorm) (2)
- 2.2.2 Bergreeks ✓OF Die Himalajas. (1)
- 2.2.3 (1)
C. Gesmelte rots in die mantel veroorsaak konveksiestrome.✓

[8]

VRAAG 3: VULKANE

- 3.1.1 Die Stille Oseaan-plaat.✓ (1)
- 3.1.2 Die kante van baie tektoniese plate kom al langs die Ring van Vuur bymekaar.✓ (2)
Wanneer hierdie plate teen mekaar beweeg, veroorsaak hulle aardbewings en vulkane.✓

OF

Die Ring van Vuur omring die Stille Oseaan en lê langs die rande van verskeie tektoniese plate.✓(soos die Stille Oseaan-plaat, Noord-Amerikaanse Plaat, Eurasiese Plaat, ens.). Hierdie plate beweeg voortdurend en tree in wisselwerking op konvergente en transformerende grense, wat aardbewings en vulkane veroorsaak.✓

(Hierdie of enige ander korrekte/relevante verduideliking. Ken 2 punte toe vir 'n duidelike, volledige verduideliking.)

- 3.1.3 Wanneer 'n vulkaan uitbars word lawa, asook as, gas en rotse in die lug uitgeskiet. ✓ Dit kan baie skade, selfs lewensverlies, veroorsaak. ✓ (2)

(Hierdie of enige ander korrekte/relevante verduideliking. Ken 1 punt toe vir 'n verduideliking van wat gebeur en nog 1 punt vir waarom vulkaanuitbarsting gevaarlik kan wees.)

[5]

VRAAG 4: AARDBEWINGS

4.1

4.1.1	B✓	4.1.2	A✓	4.1.3	C✓
-------	----	-------	----	-------	----

(3)

- 4.2 'n Aardbewing is die skielike skudding van die aarde se oppervlak wat veroorsaak word deur die beweging van tektoniese plate onder die grond. ✓✓ (2)

OF

'n Aardbewing is 'n hewige skudding van die aardkors wat veroorsaak word deur bewegings in die kors en mantel.

(Hierdie of enige ander korrekte/relevante definisie. Ken 2 punte toe vir 'n volledige definisie.)

- 4.3 Die beweging van twee tektoniese plate diep onder die grond langs die Sagaing-breuk. ✓ (Die plate het verby mekaar beweeg, wat veroorsaak het dat die Aarde geskud het.) (1)

- 4.4 Twee gevolge van aardbewings met verwysing na: (2)

Skade aan infrastruktuur: Duisende huise, skole, moskees en winkels is vernietig. Paaie is ook erg beskadig. ✓

Siekte: Baie mense in dorpe soos Sagaing en Mandalay is sonder skoon water of medisyne gelaat. Dit verhoog die risiko van siektes se verspreiding. ✓

(Hierdie of enige ander korrekte/relevante beskrywings. Ken 1 punt elk toe.)

- 4.5 Daar was geen tsoenami-waarskuwing na die aardbewing nie, want die aardbewing het op land langs die Sagaing-breuk plaasgevind, nie onder die see nie. ✓ (Tsoenami's word gewoonlik veroorsaak deur ondersese aardbewings wat groot hoeveelhede water verplaas. Aangesien hierdie aardbewing in die binneland plaasgevind het, het dit nie 'n tsoenami-risiko ingehou nie.) (1)

(Hierdie of enige ander korrekte/relevante verduideliking.)

- 4.6 -Bou aardbewingbestande strukture, wat help om te verhoed dat geboue ineenstort en beserings en sterftes verminder.✓ (2)
- Berei gemeenskappe voor, leer mense wat om te doen voor, tydens en na 'n aardbewing. Noodoefeninge en vroeë waarskuwingstelsels.✓
- Geboue: wat saam met grondbeweging “swaai” (beweeg) of op skokabsorberende rubberblokke gebou is.
- Ontwikkeling van aardbewing- en tsoenami-waarskuwingstelsels.
- Lei reddingswerkers op om oorlewendes te help.
- (Hierdie of enige ander korrekte/relevante verduidelikings, 1 punt elk.)*

[11]

VRAAG 5: VLOEDE

Antwoorde gebaseer op die artikel en leerders se eie kennis:

- 5.1 Swaar reën.✓ (1)
- 5.2 Mense sê dit omdat dit gevaarlik kan wees om naby 'n rivier te woon wanneer dit baie reën.✓ (2)
- Die rivier kan oorstrom en hul huise beskadig, so hulle wil 'n manier hê om heeltyd veilig te bly, nie net vir 'n kort rukkie nie.✓
- OF
- Omdat hulle naby 'n rivier woon, is hulle meer kwesbaar vir oorstromings, veral tydens swaar reën.✓
- Die rivier kan oorstrom en hul huise oorstrom, wat hul lewens en besittings in gevaar stel. Hulle wil 'n langtermynoplossing hê om hulle teen toekomstige vloede te beskerm, nie net tydelike hulp nie.✓
- (Hierdie of enige ander korrekte/relevante verduideliking vir 2 punte.)*

- 5.3 1) Verplasing van Huise: Baie mense, insluitend ongeveer 280 gesinne in Lamontville, moes hul huise verlaat en na tydelike skuilings trek omdat hul huise beskadig of ineengestort het. Hulle het hul besittings verloor.✓ (2)
- 2) Ontwrigting van daaglikse aktiwiteite: Mense kon nie werk of skool toe gaan nie, en baie het hul besittings verloor, wat dit moeilik maak om met normale daaglikse roetines voort te gaan.✓
- 3) Blootgestel aan gevaarlike omgewing: Sommige mense het hul lewens tydens hierdie vloede verloor.
(Hierdie of enige ander korrekte/relevante verduidelikings vir 2 punte, 1 punt elk.)
- 5.4 Vals.✓ (1)

5.5 Die regering moet beter stappe doen om die impak van vloede te verminder. Eerstens (5) moet hulle behoorlike dreineringsstelsels bou en dit gereeld in stand hou om te verhoed dat water opdam. Tweedens moet mense wat in hoërisiko-gebiede soos rivieroewers woon, na veiliger plekke verskuif word. Derdens moet vroeë waarskuwingstelsels en rampvoorbereidingsprogramme verbeter word. Deur hierdie stappe te neem, kan die regering gemeenskappe beskerm en lewens red tydens toekomstige vloede.

OF

Om die impak van vloede te verminder, moet die regering beter planne in plek stel. Hulle moet sterk huise in veilige gebiede bou vir mense wat in vloedsones woon. Paaie en dreineringsstelsels moet verbeter word om swaar reën te hanteer. Dit is ook belangrik om gemeenskappe op te voed oor vloedveiligheid en noodstappe. Hierdie aksies sal help om skade te verminder en lewens tydens vloede te beskerm.

(Hierdie is modelantwoorde; leerders se antwoorde sal verskil. Nasienwerk moet volgens die nasienrubriek geskied.)

Merkrubriek:

VLAK	BESKRYWERS	PUNTE TOEGEKEN	PUNTE VERWERF
1	Geen bewyse van 'n paragraaf hoegenaamd nie OF; Die paragraaf het nie 'n onderwerpsin, hoofpunte of 'n slotsin nie. Die paragraaf beantwoord nie die vraag nie; die antwoord het die bronne herskryf / vanaf die bronne.	0-1	
2	Het probeer om 'n paragraaf te skryf met besonderhede wat die hoofgedagte ondersteun. Die paragraaf beantwoord gedeeltelik die vraag. Daar is 2/3 maniere/dinge wat gedoen kan word om die impak van vloede te verminder.	2-3	
3	Die hoofgedagte herhaal die onderwerp, ondersteunende sinne verskaf meer besonderhede wat duidelik verskillende maniere toon waarop die impak van vloede verminder kan word.	4-5	

[11]

TOTAAL AFDELING B: 35

TOTAAL: 50